

ELŐTERJESZTÉS

- 3. napirendi ponthoz -

Ósi Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. március 2. napi munkaterv szerinti nyilvános ülésére

Tárgy: Külterületi és zártkerti utak karbantartása

Előterjesztő: Kotzó László polgármester

Összeállította: Andrásiné Marton Mónika aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az előző időszakban több esetben, így a közmeghallgatáson is kérdésként merült fel a külterületi és un. „szőlőhegyi” önkormányzati utak – településünk mezőgazdasági úthálózata - állapota.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja a **helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok** között sorolja fel a **helyi közutak és tartozékainak kialakítását és fenntartását.**

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 8. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

88. § (1) A közúti közlekedéssel összefüggő

a) állami és önkormányzati feladatok:

1. a közúti közlekedés tervezése, fejlesztése, szabályozása és ellenőrzése,
2. a közúti közlekedés szervezeti és működési feltételeinek meghatározása,

3. a közúthálózat fejlesztése, fenntartása, üzemeltetése;

c) önkormányzati feladat a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a tereken, parkokban és egyéb közterületeken járművel történő várakozás biztosítása.

A helyi közutak közlekedésének szakmai szabályairól az 5/2004. (I. 28.) GKM. rendelet rendelkezik. A helyi közút tulajdonosa és kezelője a települési önkormányzat, e rendelet az önkormányzatok feladatainak ellátásához egységes szakmai szabályokat és eljárásokat állapítson meg.

A helyi közutak kezelése az alábbi feladatokat foglalja magában:

- a) igazgatási jellegű feladatok
- b) üzemeltetés
- c) fenntartás
- d) ellenőrzés és vizsgálat.

Az előterjesztés tárgyát képező külterületi és zártkerti utak alkotják a település mezőgazdasági úthálózatát, melynek feladata, hogy a gazdaságon belül és kívül lehetővé tegye a termelés, a gazdálkodás működése érdekében szükséges szállításokat és a gépek forgalmát a technológiai követelményeknek megfelelően.

Ósi Község Önkormányzatának vagyonnyilvántartásunk szerint az előterjesztés mellékletében foglalt út művelési ágú ingatlanok állnak tulajdonában, melyek az önkormányzati törzsvagyon forgalomképtelen vagyontárgyai.

Ezek jelentős része található a zártkert (szőlőhegy) területén, illetve a település külterületén. Ezek az utak csaknem teljes hosszukban (minimális úthossztól eltekintve) nem szilárd burkolatúak, földutak.

Külterületi és zártkerti közutak: hossz kb. 76 km, zártkerti utak száma 41 db, külterületi utak száma 76 db.

1. Igazgatási jellegű feladatok

A közút kezelője a tulajdonát képező helyi közutakról, azok műszaki, minőségi, forgalmi és baleseti adatairól, továbbá forgalmi rendjét meghatározó jelzésekről, a közút üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére fordított költségekről nyilvántartást köteles vezetni. A nyilvántartás alapján éves adatszolgáltatási kötelezettséget kell teljesíteni az országos statisztikai adatgyűjtési programon belül.

2. Üzemeltetési feladatok

A közút kezelője köteles gondoskodni arról, hogy a közút a biztonságos közlekedésre alkalmas, közvetlen környezete pedig esztétikus és kultúrált legyen.

Ez magában foglalja a helyi közutak közlekedésre alkalmas állapotban tartását, a forgalombiztonságra veszélyes megrongálódások haladéktalan kijavítását, a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzet haladéktalan elhárítását, tisztán tartást (közút tisztítása, hulladék eltávolítása, hóeltakarítás, síkosság elleni védekezés).

A tisztántartási kötelezettség a földutakra is kiterjed.

Az útpadkán, az árokban, továbbá a közút határán belüli területen (ideértve a földút területét is) **a forgalom biztonságát zavaró növényzetet el kell távolítani.**

A közút kezelőjének biztosítani kell az utakról, és az utak melletti vízelvezetést. Az úttest megfelelő víztelenítése érdekében az útpadkát, az útarkot és átteraszait tisztán kell tartani.

3. Útfenntartási munkák

Közút kezelőjének a fenntartási munkák tervezésekor egyeztetni kell a közút területén lévő közművek tulajdonosaival, illetve üzemeltetőivel.

Földutak járhatóságáról a forgalmi viszonyoknak, a talaj adottságának és az időjárásnak megfelelően kell gondoskodni. Fenntartásukat a csapadékos időjárás elmúltával tavasszal, a talaj részleges kiszáradása után célszerű elvégezni. A földutak járófelületét, a profil kialakítását évente legalább egyszer rendezni kellene. A földutak főbb hibái a gödrösödés, az elsárosodás, melyet a nem megfelelő talajszerkezet javításával és az útfelület egyenletessé tételével, megfelelő oldaleséssel és a csapadékvíz elvezetésének megoldásával lehet megszüntetni.

A földutak érdemi karbantartásáról az elmúlt több mint 50 évben nem beszélhetünk. Ugyanakkor ezek igénybevétele, terhelése jelentős mértékben változott a mezőgazdaságra jellemző nagyteljesítményű, nagy súlyú munkagépek elterjedésével.

A külterületi és zártkerti utak állapotának általános jellemzői:

1. Elmondható, hogy ezen utak szélessége és hossza a szükségleteknek, a járműveknek megfelelő eredeti állapotukban, fölöslegesen nem csökkentik a termőterületet. A nagyobb termőterület elérése érdekében jellemző, hogy az utak részben vagy egészben elszántásra, mezőgazdasági művelésbe vonásba kerültek, az elkeskenyedett utak a forgalom lebonyolítását korlátozzák.
2. Az utak eredeti nyomvonala nehezen beazonosítható. Az elszántás, utakadályok (elcserjesedés) miatti más nyomvonalak kialakulása gyakori. **A tényleges határvonal meghatározásához földmérő közreműködése szükséges.** Ennek költsége jellemzően átlagosan 40-50.000,- Ft/ingatlanonként, melyet az út hossza, esetleges töréspontja befolyásol.
3. Az eredeti nyomvonal meghatározását követően lehetséges igazgatási lépéseket tenni az esetleges elbirtoklások megszüntetése érdekében, illetve a tényleges karbantartási munkák elvégzése is így válik lehetségessé.
4. A gödrösödés ellensúlyozása az utak feltöltését igényelné.
5. Az úttükör, sima útfelület gyakorlatban nem lelhető fel. A zártkerti, külterületi utak nem rendelkeznek szilárd alappal. Az utak állaga nagyobb frakciójú kő behordásával kedvezőbbé alakítható. Hosszú távú jó minőséget úttükör képzése jelentene, melybe nagy- és kis frakciójú kő behordása lenne szükséges. Ennek költségei a külterületi és zártkerti utak vonatkozásában megfizethetetlenek nemcsak az Ősi, de valamennyi magyar önkormányzat számára.

6. A csapadékvíz-elvezetés nem megoldott, a járófelület felpuhul, melyet a mezőgazdasági erőgépek „kijárnak”, hosszirányú gödrösödést okoznak, ezért ezek az utak személygépkocsival, de sok helyütt terepjárával sem járhatók baleset- és anyagi kár veszélye nélkül.
7. Az utak jelentős része növényzettel borított, gallyazási és irtási munkák szükségesek a behajló növényzet kezelése érdekében.

Szükséges lenne a külterületi/zártkerti utak állapotának részletes felmérése, annak érdekében, hogy az elvégzendő munkák, azok költségei feltárhatóak legyenek.

Rendelkezésre álló eszközök, anyagi források:

Tárgyi eszközök: Bejárásra alkalmas gépjármű nem áll rendelkezésre. Kisebb teljesítményű munkagép és szállítóeszköz – mely valamennyi településfenntartási munkánál folyamatos használatban áll – az Önkormányzat birtokában van. Ezek sokrétű, folyamatos használata akadályozza az előterjesztés tárgya szerinti felhasználásukat.

Kéziszerszámok: Korlátozott számban rendelkezésre állnak.

Személyi feltételek:

Folyamatos állapotfelmérést, bejárást végző személy nincs. *Nagy jelentősége lenne az un. mezőőri szolgálatnak” mely a folyamatos útbejárást, állapotfelmérést biztosítani tudja.*

Munkaerő: Közfoglalkoztatottak bevonásával a szükséges fizikai erőforrás részben biztosítható.

Források:

Településfenntartási célra rendelkezésre álló általános felhasználású költségvetési támogatás, mely csak működtetésre, felhalmozási célra nem fordítható (karbantartásra: javítás, kátyúzás, felújításra, beruházási célra nem fordítható), ez szolgál a közutak fenntartásán felül

Címzetten közutakra (kül- és belterületi egyaránt) kapott forrás: 2.033.920,- Ft

Külterületi utak fenntartására kapott címzett forrás (alapja a külterületi lakosok száma): 12.750,- Ft.

Az útfenntartási feladatok címzettje ugyan az Önkormányzat, azonban az látható, hogy ez a feladat mind a lehetőségeinket, mind pedig a rendelkezésreálló anyagi forrásokat messze meghaladják, csak a területen érintett földbirtokosok, gazdálkodók, egyéb érdekelt együttműködésével lehet bármilyen eredményt elérni.

Érdemi javításban az utak csak ebben a formában részesülhetnek.

A feladat jellegénél és mennyiségénél fogva teljes körű intézkedés nem fogantatosítható.

Ugyanakkor a visszajelzések szerint mindenképpen lépések szükségesek ezen a területen.

Fontos elmondani, hogy az előző két évben is megtettük a lehetőségeink szerinti lépéseket, így:

- A zártkertből lezúduló csapadékvíz-elvezetést a Dózsa György utca árokrendszerének karbantartása megoldotta
- Az un. „berhidai út” menti zártkerti árkok és áttereszek tisztítása megtörtént
- A 2016-2017-es téli időszakban az ivóvíz közszolgáltatás biztosítását szolgáló zártkerti útra behajló növényzet eltávolítása az út járhatósága érdekében megtörtént, a lakosság által jelzett, egy rövidebb elcserjésedés miatt járhatatlanná vált útszakasz tisztítását végeztük el a közfoglalkoztatási program végéig, szintén a zártkert területén.

Tisztelt Képviselő-testület!

Megállapítható, hogy globális problémáról beszélünk, amely azonban csak részlegesen és részleteiben kezelhető a rendelkezésre álló eszközökkel, azonban ennek kezelésével mégis foglalkozni kell.

Rövid távú intézkedésként 2017. évre javaslatom:

A mezőgazdasági úthálózat használatában érintettek összehívása, közös megbeszélés, felvetett javaslatok összegyűjtése, közös feladatmegoldási lehetőségek mérlegelése

Saját hatáskörben elvégzendő feladatok keretében a rendelkezésre álló eszközökre és forrásokra tekintettel javaslom, hogy

- kerüljön kiválasztásra meghatározott számú (pl. három) leginkább szükséges beavatkozási pont
- kerüljenek felmérésre az ezeknél szükséges intézkedések és költségeik
- amennyiben a fenti forrásokból és eszközökkel ez kezelhető, kerüljön a feladat a napi munkavégzésbe beépítésre az év folyamán, valamint ennek költségei megtervezésre az év közti költségvetés-módosítások során.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy a helyi viszonyok ismeretében mérlegelve feladatainkat hozzanak döntést a 2017. évre tervezett külterületekre és zártkertre vonatkozó útfenntartási és útüzemeltetési feladatok vonatkozásában.

...../2017. (03. 02.) képviselő-testületi határozat-javaslat

Ósi Község Önkormányzata Képviselő-testülete a zártkerti és külterületi útfenntartási és útüzemeltetési feladatainak ellátása érdekében az alábbi intézkedések megtételét tartja szükségesnek:

1. A képviselő-testület megállapítja, hogy a szükséges fenntartási munkákhoz megfelelő eszköz és elegendő forrás nem áll rendelkezésre, ezért a használatban érintettek feladatellátásába való bevonása, a kialakult helyzet és megoldási lehetőségek közös értékelése szükséges.
2. Kerüljenek meghatározásra azok a külterületi vagy zártkerti utak, melyeknél a legsürgetőbb fenntartási feladatok szükségesek.
3. A képviselő-testület felkéri Kotzó László polgármestert, hogy a feladat ellátása érdekében az érintett úthasználókkal való kapcsolatfelvétel érdekében szükséges lépéseket tegye meg, egyeztető és javaslattevő fórum összehívása formájában.

Felelős: Kotzó László polgármester

Határidő: Döntést követően azonnal

Ó s i, 2017. február 28.

Kotzó László
Kotzó László
polgármester

ZÁRTKERTI UTAK			
Sor- szám	Hrsz.	megnevezés	Terület (m2)
1.	1034	közút	1473
2.	1071	közút	1257
3.	1091	közút	1288
4.	1129	közút	444
5.	1135	közút	1358
6.	1150	közút	628
7.	1162	közút	644
8.	1172/1	közút	907
9.	1188	közút	3922
10.	1189	közút	557
11.	1201	közút	1216
12.	1214	közút	1095
13.	1222	közút	831
14.	1231	közút	7705
15.	1242	közút	1466
16.	1290	közút	8331
17.	1303	közút	2013
18.	1329	közút	830
19.	1332/4	közút	635
20.	1336	közút	1033
21.	1351	közút	1747
22.	1382	közút	1328
23.	1406/2	közút	985
24.	1439	közút	332
25.	1448	közút	676
26.	1453	közút	185
27.	1459	közút	1252
28.	1468	közút	2171
29.	1484	közút	553
30.	1513	közút	2106
31.	1514	közút	4785
32.	1529	közút	524
33.	1531	közút	2224
34.	1540	közút	120
35.	1561	közút	635
36.	1584	közút	1775
37.	1616	közút	2294
38.	1635	közút	1257
39.	1658	közút	1574
40.	1659/3	közút	463
41.	1671	közút	576
KÜLTERÜLETI UTAK			
Sor- szám:	Hrsz.	megnevezés	terület
1.	03/8	út	57
2.	05/3	út	6866
3.	05/17	út	1223
4.	05/28	út	14434
5.	019/5	út	4609
6.	019/9	út	2079
7.	025/4	út	19971
8.	025/24	út	1713
9.	028/5	út	4481
10.	028/13	út	5069
11.	028/17	út	10795
12.	033/18	út	355
13.	033/25	út	6201
14.	033/43	út	189

15.	036/8	út	5815
16.	040/3	út	2076
17.	042	út	2358
18.	043/5	út	2472
19.	044	út	5887
20.	045/14	út	1836
21.	084/42	út	912
22.	045/16	út	4099
23.	045/21	út	3631
24.	047	út	11096
25.	048	út	
26.	048/18.	út	2095
27.	048/33	út	974
28.	048/36.	út	2861
29.	048/50	út	687
30.	048/54	út	492
31.	048/58	út	2166
32.	048/59	út	40
33.	048/64	út	1689
34.	048/68	út	2449
35.	048/70	út	431
36.	048/71	út	364
37.	048/72	út	1269
38.	049	út	3496
39.	050/16	út	492
40.	050/18	út	9944
41.	052/20	út	2999
42.	055	út	1982
43.	056/12	út	1923
44.	056/14	út	545
45.	057	út	27753
46.	059	út	7438
47.	060/15	út	2989
48.	060/20	út	3733
49.	060/29	út	3736
50.	062/7	út	3566
51.	063	árok	18751
52.	064/9	út	9704
53.	064/25	út	3410
54.	064/30	út	2174
55.	067/1	út	3592
56.	069/5	út	2200
57.	070	út, árok	38832
58.	077	út	18880
59.	079/1	út	14243
60.	079/3	út	13078
61.	081	út	10007
62.	084/4	út	3479
63.	084/13	út	3485
64.	084/25	út	3530
65.	084/33	út	3343
66.	085	út	27851
67.	088	út	13931
68.	089/13	út	4717
69.	089/21	út	5370
70.	090	árok	2260
71.	092	út	5905
72.	093/2	út	10937
73.	0102/13	út	1112
74.	0102/21	út	3321
75.	0102/27	árok	2718
76.	0102/31	út	1507